

Taboꝛ

BOG

NAROD

DOMOVINA

LIBRARY
DUBLINA
1977

1977

EL FORTIN

Št. 6

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov ● TABOR je last in vestnik Tabora SPB ● Mnenje Tabora SPB predstavljajo članki, ki so podpisani od glavnega odbora ● Izdaja ga konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič ● Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila: za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Božo Sušteršič.

TABOR is the voice of the Confederation of the United Slovene Anticommunists.

TABOR es el órgano de la Confederación de los Anticomunistas Eslovenos Unidos ● Director: Ing. Antonio Matičič, Ramón L. Falcón 4158, Bs. Aires, Argentina.

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina, T. E. 33-7213.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 1.352.870.

Naročnina: Argentina 600.— pesov; Južna Amerika 4.— dolarje; Evropa — Avstralija 6.— dolarjev; ZDA in Kanada 7.— dolarjev (zračno paketi). Letalska naročnina za vse države: 10.— dolarjev.

Naročila, reklamacije, nakazila, dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov: inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, 1655, J. L. Suárez — Bs. As., Argentina, Telefon: 766-7513.

N a s l o v n a s l i k a

V milosti človeškim čustvom nedoumljive neskončne Previdnosti, ki jo je na Vetrinjskem polju v njihove duše nalil poslednji blagoslov njihovega vrhovnega kurata dr. Ignacija Lenčka, so slavni domobranski prvoborci, ki so s svojim zmagovitim bojem proti perfidni svetovni komunistični zaroti na slovenskih tleh o pravem času in na pravem mestu dali žarek zgled vsem svobodoljubnim narodom za čas, ko bo ura odločitve prišla tudi zanje, zaradi tragičnih prividov in popolnega pomanjkanja odgovornosti njih takratnega vodstva spričo prevzetih dolžnosti, odšli na pot poslednje žrtve, da posej po množičnem bratomoru, ki ga je že po vojni zagrešila Titova krvoločna rdeča soldateska nad temi razoroženimi najboljšimi sinovi slovenskega naroda, njihovi nemani grobovi širom mučeniške slovenske zemlje s svojim molkom kričé rotijo:

SVOBODNI SVETA, ZDRUŽITE SE! —

— ZA BOGA — NAROD — DOMOVINO!

P O R A V N A J T E N A R O Č N I N O !

Svobodni sveta,
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!

Junio 1977

BUENOS AIRES

Junij 1977

J U N I O

Cada año en este mes de junio estan nuestros pensamientos con nuestros héroes inmolados en 1945. Ellos eran el ejército nacional esloveno, que luchaban por la libertad y por esta razón debieron morir. La subversión marxista no tolera otros luchadores, que no sean comunistas. Todos los oponentes deben morir.

Nunca nos será posible reunir y anotar los nombres de todos nuestros caídos, nunca podremos enumerar a todos aquellos, quienes con su lucha ayudaron tantas veces vencer al enemigo rojo.

Es poco, muy poco, lo que sabemos de estos nuestros héroes. Ni sabemos donde nacieron, donde y como pasaron su juventud. Sabemos solamente que murieron vilmente asesinados.

¡Han caído como héroes en defensa de la Patria! ¡Y esto vale tanto para su comandante como para el último soldado!

Hoy en día, sus sepulcros han sido emparejados y desconocidas quedaron las tumbas masivas. Pero los ideales de los héroes eslovenos viven y deben vivir. Nosotros, los testigos sobrevivientes de su heroísmo tenemos el sagrado deber de dejar su obra bien afirmada en la historia. Siempre y en todas las partes debemos recordar, que en el año 1945, después de terminada la guerra, los comunistas han matado sin juicio alguno más de doce mil soldados eslovenos.

¡Hermanos y hermanas!

Contad al mundo la grandeza de los héroes eslovenos! ¡Decid, que han sido ellos, quienes lucharon contra el mismo enemigo, que hoy amenaza a todo el mundo!

Nuestro deber es trabajar juntos y unidos para demostrar así, que somos dignos hermanos y hermanas de aquellos, que han sido asesinados.

Demostremos, que queda en nosotros viva la llama de los mismos ideales para los cuales supieron morir aquellos, quienes hoy de nosotros

esperan muertos la continuación de su lucha hasta la victoria final de los ideales

D I O S — P U E B I O — P A T R I A

J U N I J

Vsako leto junija so naše misli pri naših, leta 1945, žrtvovanih junakih. Bili so slovenska narodna vojska. Borili so se za svobodo in so zato morali umreti. Marksistična revolucija ne prenese drugih borcev za svobodo kot komuniste. Vsaj nasprotni morajo umreti.

Nikdar nam ne bo mogoče zbrati in zapisati vseh imen naših padlih. Nikdar ne bomo mogli naštetih onih, ki so s svojo borbo tolikokrat pomagali premagati rdečega sovražnika.

Malo, zelo malo je, kar vemo o teh naših junakih. Niti ne vemo, kje so bili rojeni, kje in kako so preživljali svojo mladost. Vemo pa, da so umrli zločinsko pomorjeni.

Padli so kot junaki v obrambi Domovine! In to velja tako za poveljnika, kakor za zadnjega vojaka!

Danes so njihovi grobovi izravnani in nepoznane so množične grobnice. Toda ideali slovenskih junakov žive in morajo živeti! Mi, preživele priče njihovega junaštva imamo sveto dolžnost, da utrdimo njihovo delo v zgodovini. Vedno in povsod moramo poudarjati, da so komunisti leta 1945 po končani vojni pobili brez sodbe nad dvanajst tisoč slovenskih vojakov.

Bratje in sestre!

Pričajte svetu veličino slovenskih junakov! Povejte, kaj so bili oni, kateri so se borili proti istemu sovražniku, ki danes ogroža ves svet.

Naša dolžnost je delovati združeno in enotno in tako dokazati, da smo vredni bratje in sestre onih, ki so bili pomorjeni.

Dokažimo, da je v nas še živ plamen istih idealov, za katere so znali umreti oni, ki danes mrtvi čakajo, da bomo njih boj nadaljevali do končne zmage idealov:

B O G — N A R O D — D O M O V I N A

„TABOR“ je postavil na pravični svetilnik plamenico idejnega poslanstva slovenskega domobranstva, da bodo ob njenem svitu videli jasno pot v bodočnost rodovi novih Slovencev. Bodite udeleženi pri gradnji te bodočnosti! Poravnajte naročnino, prispevajte v Tiskovni sklad, pridobivajte nove naročnike in širite krog „Taborovih“ bralcev! Predvsem pa: poiščite vse možnosti, da pride čim več „TABORA“ v DOMOVINO!

GENERAL LEON RUPNIK – KMEČKI BEGUNCI

(Nekaj gradiva iz arhiva izvirnih dokumentov)

Gospod prezident!

Danes 3. 2. 1945 praznujemo mi Odbor za dolensjske, notranjske in belokranjske begunce v Ljubljani obletnico lepega zborovanja v frančiškanski dvorani 3. 2. 1944, ki je bila napolnjena s samimi slovenskimi kmetovalci in smo mu posvetili tak aplavz, kakršnega je malo kdo deležen. Takrat smo begunci in ko smo imeli v sredi Vas, svojega pokrovitelja, našega prezidenta tudi počali izjave, ki so odjeknile preko mej naše domovine in ki so rodile dobre posledice za nas, kakor je bilo rečeno, pa tudi za ves slovenski narod. Izjavili ste, gospod prezident, da se srečnega počutite med nami, posebno že zaradi tega, ker je kmečki stan kot ste rekli glavni steber slovenskega naroda. Vse to nam je še globoko v spominu in upamo da se tudi Vi, gospod prezident, še spominjate tega lepega dogodka. Če preletimo v mislih vse leto nazaj, nam naša zavest pravi, da smo mi ostali zvesti svoji izjavi in se pokazali može, kakor pač pristoja slovenskemu kmetu. Poudarjamo, gospod prezident, mi ostajamo svojim izjavam zvesti. Vsako leto obsorej pa bo nam prišla v spomin slika prelepega zborovanja v frančiškanski dvorani, katerega središče je bil gospod prezident.

Dovalite, gospod prezident, da porabimo to priliko in Vam izrazimo vdane pozdrave z odličnim spoštovanjem
Ljubljana, dne 3. 2. 1945.

Odbor za dolensjske, notranjske in
belokranjske begunce.

Okrogel pečat:

Predsednik: Škulj

Odbor za dolensjske in notranjske
begunce v Ljubljani

— . —
Ljubljana, dne 8. febr. 1945.

Spoštovani gospod duh. svetnik!

Za prijazne besede vdanosti, naslovljene name za obletnico veličastnega zborovanja kmečkih begunccev v frančiškanski dvorani v Ljubljani dne 3 febr. 1944, se Vam in odboru, ki mu predsedujete, kakor tudi vsem mojim dragim nesrečnim beguncem pred komunističnim nasiljem prav od srca zahvaljujem.

Naj bi bil spomin na tisti dan, ko so se najbolj trdo preizkušeni slovenski rojaki — kmečki begunci — v času hude negotovosti in nesreče soglasno izrekli za povezanost in sodelovanje z menoj v naporih za rešitev slovenskega naroda iz strahotne stiske komunistične revolucije, vsem Slovencem sedaj in v bodoče opomin k edinosti, slogi, treznosti, pametnemu mišljenju in presojanju dejstev ter k žrtvovanju za slovensko narodno občestvo. Samo taka tesna povezanost in medsebojno razumevanje bosta kronali uspehe našega skupnega žrtvovanja in dela.

Ta dan je bil v resnici odločilne važnosti v naši najnovejši usodi, čeprav so mnogi hoteli njega pomen smešiti in omalovaževati. Daj Bog, da bi s skupnimi naporji tudi v bodoče mogli ravnati tako pametno v korist svojega naroda.

Ko se preko Vas, spošt. g. duh. svetnik, zahvaljujem vsem beguncem za izraze zvestobe, Vas prosim, da vsem beguncem zagotovite mojo pripravljenost na pomoč, kolikor je v moji moči. Našo medsebojno zvestobo pa naj Bog blagoslovi nekoč zopet s srečo in blagostanjem na novo postavljenih domov naših kmečkih beguncev!

Vas in vse begunce lepo pozdravljam

Vaš

Prezident, general:
Rupnik

PISMA IZ DOMOVINE

Za božič je odbor društva Tabor v Torontu poslal majhen dar nekaterim potrebnim v Slovenijo. Vsi so se za prejeto zahvalili. Ker je v teh pismih več kot hvaležnost, je društvo na občnem zboru sklenilo, da te odgovore objavimo.

Prvo pismo:

Pravo presenečenje je, da se nas še vedno spominjate. V redu prejela. Tisočkrat najlepša hvala vsem. Cela družina želi vam vsem vse dobro in lepo ob jaslicah, kakor tudi zdravo, srečno in uspehov polno novo leto 1977.

Midva sva še za silo zdrava, samo starost naju daje. Še enkrat vsem najlepša hvala in prisrčen pozdrav iz naše lepe Slovenije.

Drugo pismo:

Prisrčna hvala za poslani denar. Zelo sem vesela, da ste se me spomnili, saj mi bo zelo prav prišlo, stara sem že 70 let, nimam pa nič pokojnine. Po možu nič ne dobim, ker ni bil na tapravi strani. Kmečke tudi ne dobim, ker imamo premajhno kmetijo. Tako da je res hudo.

Še enkrat vam iskrena hvala in se me še kaj spomnite.

Tretje pismo:

Predno vam nadalje pišemo, se prav iz srca zahvalimo za vaš preljudi dar, ki ste ga nam poslali. Smo tako potrebni, da bolj ne moremo biti. V taki revščini živimo, da bolj ne moremo. Vsak dan jemo samo dvakrat, kruha ne poznamo in vse na naju teče, ker imamo na strehi samo papir.

Prosimo, da bi nam še kerkrat kaj dali, vsaj dvakrat na leto. Blagoslovljene praznike in srečno novo leto 1977. Prosimo, da se nas še spomnite, mi se vas bomo spominjali v molitvi.

Četrto pismo:

Najlepše se vam zahvaljujem za darilo, ki sem ga z veseljem prejela. Zbrani družbi želim vesel božič in mnogo uspehov in sreče v novem letu 1977.

Peto pismo:

Iskrena hvala za pismo, ček in čestitke za praznike. Naj vam ljubi Bog tisočero povrne vašo dobroto, da ste se spomnili na nas stare ljudi, ki nas že vsa leta po vojni vsi obsojajo in prikazujejo naše padle sinove kot največje izdajavce. Posebno za nas je to hudo, ker je naš sin padel ravno na dan, ki ga tukajšnji občani imajo za krajevni praznik in takrat na proslavi vedno in vedno znova očitajo, da je bil naš sin največji izdajavec.

Zato je najina hvaležnost še večja, da se še najdejo ljudje, ki mislijo drugače in se nas spominjajo. Še enkrat velik boglonaž za vse.

J. D.

[Jeric Dimitrij]

Kočevje

III.

V trpljenju onemela je beseda,
oči strmele so v pošastno zver,
ki volk postal je in ujeda
na zadnji, smrtni vaš večer.

Bili gozdovi priče so edine
divjaštva, besa kajnovih sinov.
v plačilo so jim vrgli pest zlatnine,
pijani smeh in vrisk surov.

In strojnice so pele in morile,
zveri so lokale iz polnih čaš,
triumf so žele mračne sile,
a vi kleče molili: — „Oče naš...!“

Kaj so slovenski domobranci?

Godoy Cruz, 22. 3. 1977

Dragi!

V prilogi Vam pošiljam pismo angleškega zunanjega ministrstva, oddelek za zgodovino (Library & Records Dept.), ki sem ga dobil kot odgovor na moje vprašanje: Kaj so slovenski domobranci.

Po uporabi mi pismo vrnite.

Lepe pozdrave

A. Fabjančič

(Grb)

Foreign and Commonwealth Office
London SW1
Telephone 01-

Mr. A. Fabiancic

.....
5501 Godoy Cruz (Mza.),
Argentina

Your reference
Our reference
LRL 321/1
Date
15 February 1977

Dear Mr. Fabiancic:

Your letter of 31 January addressed to the Foreign Office Historical Department has been passed to this library for replay. I have examined the books we hold dealing with partisan forces in Yugoslavia during the Second World War, but I am unable to identify the "Slovenian Home Guard" among the forces fighting in Slovenia. I can only suggest that you try to find some books on this subject in Argentina's libraries.

I am sorry I cannot be more helpful.

(Signature unintelligible)
pp. S. J. Malpas
Library & Records
Dept.

Odgovor angleškega zunanjega ministrstva g. A. Fabjančiču se v slovenščini glasi:

15. februarja 1977

Dragi g. Fabjančič!

Vaš dopis z dne 31. januarja, ki ste ga poslali zgodovinskemu oddelku zunanjega ministrstva, je bil predložen tej knjižnici, da nanj odgovori. Pre-

gledal sem knjige, ki jih imamo o partizanskih silah za časa druge svetovne vojne v Jugoslaviji, toda „Slovenskega domobranstva“ nisem v stanju izslediti med četami, ki so se borile v Sloveniji. Lahko Vam samo namignem, da poskusite o tem predmetu najti kakšne knjige v argentinskih knjižnicah.

Žal mi je, da ne morem biti bolj v pomoč.

(podpis nečitljiv)

p. p. S. J. Malpas-a

Oddelek Knjižnica in Register

Opomba uredništva: Soborcu g. A. Fabjančiču čestitamo in se mu zahvaljujemo za privatno iniciativo na področju, ki bi naj bilo prvenstveno delovno polje vsaj zgodovinskega odseka naše vrhunske kulturne in znanstvene ustanove, če ne že naloga našega zdomskega političnega predstavništva. — Ker g. A. Fabjančič s svojim raziskovanjem še nadaljuje, se do nadaljnjega vzdržimo vsakršnega komentarja o gornjem pismu, ki pravzaprav komentarja sploh ne potrebuje.

A. F.:

KOMU ZVONI ZVONA PLAT?

Dobesedni ponatis uvodnega članka, ki ga je prinesel Sij slovenske svobode, leto IX, št. 4, Bs. Aires, 5. 4. 1977.

Resnost jugoslovanskega položaja

Kaj bo storil Carter? Prvi ukrepi (protesti zaradi zatiranja svobodečin v Češko-Slovaški in obramba Saharova) kažejo, da bo morda zavel drug veter v Washingtonu, gotovo po vplivu Brzezinskega. A treba je vedeti, da je primer Jugoslavije drugačen kot primer držav Varšavskega pakta. Amerikancem kaže pomagati pri kršenju komunističnega bloka in vsaj trenutno nič drugega. Jugoslovanski primer je pa izrednega strateškega in splošno vojaškega pomena za ves demokratični svet. Jugoslavija v rokah Rusov bi veliko bolj ogražala zahodni blok. Z vkorakanjem čet Varšavskega pakta bi bila Avstrija obkoljena; Italije, ki je že tako v notranji krizi, ne bi bilo mogoče uspešno braniti; Grčija in Turčija (med seboj sprti) bi bili izolirani, Izrael in ves bližnji Vzhod bi ostala brez kritja in Severna Afrika bi se Sovjetom sama ponujala. Z jadranskimi oporišči bi bilo Sredozemlje definitivno njihovo. Protesti zaradi kršitev človeških pravic v državah Varšavskega pakta pomenijo torej neke vrste tipanje ali za zdaj še ne prenevarno igračkanje, medtem ko zahteva jugoslovanski problem resnejšega govorjenja. Za stoto številko revije „Survey“ je Brzezinski napisal članek o razmerju

med Vzhodom in Zahodom. Ko med drugim govori o policentriznu na komunistični strani kot o nujni komponenti bolj pluralističnega sveta, po kateri naj bi samostojni komunistični režimi po postopni evoluciji postali bolj sodelujoči člani mednarodne skupnosti, dodaja, da bi „zatorej mi morali ponovno poudariti svoj stalni interes na neodvisnosti držav, kot so Jugoslavija ali Rumunija in bi morali preprečiti vsako izjavo ali namigavanje, iz katerega bi lahko sledilo, da so ZDA za delitev sveta v izključne vplivne sfere“. Ta izjava veliko vsebuje, vendar nas najprej zanima to, da je Jugoslavija po prvih, več ko nerodnih Carterjevih izjavah spet omenjena, a zdaj nekoliko drugače kot takrat. Jugoslovansko situacijo torej jemljejo resno. Korčni ukrepi bodo pa zelo odvisni od okoliščin tistega trenutka, kajti pogoji, razmerja in pritiski med silami se spreminjajo. Razne spremembe kot n. pr. tehnična izpopolnitev ali iznajdba novega orožja, krize v državah članicah vojaške koalicije, gospodarska kriza, revolucije in spremembe v „perifernih“ državah (danes navsezadnje nobena država ni periferna) spremene konstelacijo in pogojujejo ukrepe. V takih okoliščinah je vsaka prognoza šibka. V današnjem ravnotežju so sile razporejene tako in tako. Toda ali bo Zapad mogel ohraniti to ravnotežje v vedno hujši gospodarski krizi, ki ga spodjeda v temeljih? Komunistični blok namreč nima teh težav, ker rdeči valpti razpolagajo z milijoni sužnjem in se vedno bolj oborožujejo. Ali bodo ZDA in Zapadna Evropa mogle jamčiti jugoslovansko „neodvisnost“ in „neuvrščenost“, in koliko časa? Prav gotovo ni nobenega dvoma da so nameni na sovjetski strani glede Jugoslavije že dalj časa jasni. Zato Titovci kličejo na pomoč da rešijo brodoloma svojo puščajočo samoupravljivo barko, za katero vedo, da se njihov najstarejši rdeči tovariš pripravlja, da jo ob pravem trenutku torpedira.

Sovjetski pritisk

Komu torej zvoni plat zvona? Damoklejev meč visi nad Titovino. Kaj bo spričo tega doma in v emigraciji?

Kot vse kaže, bodo Rusi pritiskali na Jugoslavijo, da pade na kolena, in bo to lahko na več načinov: a) Z gospodarskim pritiskom, kot je bilo prej omenjeno, in se mu Jugoslavija ne bo mogla uspešno upreti. Četudi bi ji priskočil na pomoč Skupni Evropski trg (ki ima sam v sebi težave), bi tega ne mogel storiti v potrebni meri. b) S petokolonsko infiltracijo in po „stalinističnih“ skupinah, ki že dolgo let delujejo in jih UDB ne more uspešno kontrolirati. Kdo npr. lahko zagotovi, da Bijedićeva smrt ni bila posledica atentata? Bil je preveč zvest izvrševavec Titove politike. Poročila se sicer govorila o snežni nevihti, pozneje o napaki, ki jo je zagrešil pilot, ko se je približal sarajevskemu letališču s preveliko hitrostjo in prenizko. V zgodovini komunizma so nesreče zelo pogoste. Spomnimo se samo okoliščin Krajgherjeve smrti, čigar „nesreča“ je bila tako skrbno pripravljena. Ali ni potemtakem domnevni atentat na Bijedića, Titovega človeka, grožnja ali

opomin Sovjetov? c, Z vojaško invazijo. Načrti so izdelani že dolgo in se stalno aktualizirajo. Nasproti njim titovci spet samo poizkušajo organizirati nekakno obrabo ki bo pa kljub vsemu širokoustenju („Mi nismo Čehi, mi se bomo borili“) le majhna ovira napadavcem. Vsakoletni manevri so samo nekak izlet v primeri s položajem, ki bi nastal ob napadu udarne sile, katere predstavlja Varšavski pakt. Lani so nosili ime „Golija 76“ in so se razvijali na odmaknjeni visoki planoti med Bosno, Črno goro in Srbijo. Partizanske enote so „udarile“ v hrbet „napadavcu“ in ga „porazile“. Po shemah ki jih je za splošno narodno obrambo izdelal vojni minister Nikola Ljubičić v jugoslovanski vojaški reviji, spada nastop partizanskih enot v drugo etapo obrambe (1.000.000 mož), po kateri je treba seči, če odpove prva, konvencionalna obramba (230.000 mož redne vojske). Nihče ni ob zadnjih manevrih označil moči „invazijske vojske“, a so trije generali razložili reviji „NIN“, da bi po računih glavnega štaba sovražnik vdrl z udarno silo 2.000 oklopnikov. Že samo s tem ne glede na druga sredstva (letalstvo, padavci itd.), bi bila vsa Jugoslavija s splošno ljudsko obrambo pomandrana. Poleg tega se generali dali nov podatek. Taka masa oklopnikov lahko vdre samo preko madžarskih ravnin, to je čez slovensko in hrvaško mejo. Napadavec je torej spet Varšavski pakt oz. Sovjetska zveza.

Naše stališče

Kako gledamo na to Slovinci v svobodi, ki sestavljamo protikomunistično emigracijo in hočemo biti zvesti temeljnim idealom slovenstva? Za nas predstavlja spor med Sovjeti in Titom kratkomalo spor med dvema razbojnikoma, ki sta se nekoč domenila, kako bosta vsak po svoje ropala, požigala in morila, potem hodila nekaj časa vsak svoja pota in sta se zdaj znašla kot nasprotnika. Ponavlja se stara pesem: roparji se končno med seboj sprejo in pokoljejo, ker ne marajo plena z nikomer deliti. Kar to zadeva, je ta spor za nas Slovence v svobodi „res inter alios acta“. Hočemo slovensko svobodo. Smo demokratji, zato protikomunisti. To pomeni, da smo proti vsakemu komunizmu, ruskemu, jugoslovanskemu, kitajskemu ali proti kateri koli drugi njegovi varianti. Ali naj nam je torej mar, če se dva komunista pulita za to, kdo bo še naprej zaslužnjeval in davil našo Slovenijo. Proti obema smo. Rusov se je, resda, bati, ker bi njih medvedja šapa težko padla na Slovenijo in bi naša zemlja bila spet kot pod Hitlerjem in pod rdečim barbarstvom Tita plen sovražnikov, ki bi pustošili po njej. Ob tem dejstvu bi kdo, kot se je že zgodilo, zgolj politikantsko, brezidejno, prazno, torej kramarsko dejal, da je sedanje stanje manjše zlo, kot če bi vdrl Rusi. Dogajala bi se nasilja, ljudje bi še bolj trpeli, vzpostavil bi se še strožji sistem. Zatorej naj bi se v tem podprla brate v domovini, ki so „vsi za Tita iz strahu pred Rusi“.

Ob tem je nujno treba razlikovati med „politiko“ še zdravih sil in ljudi v Sloveniji in med politiko emigracije, ki je v svobodi.

V domovini so ljudje prisiljeni in zato vsaj deloma upravičeni iskati

v hudih težavah čimbolj zložnih poti za posameznike in skupine. Zanje je res lahko danes Tito manjše zlo, kot bi bili Rusi. Bratom v domovini bi se trpljenje še povečalo, kot da niso že dovolj trpeli od Tita. Njihovo doseganje trpljenje čutimo in tudi bodoče (Bog daj, da bi ga bilo čim manj) bi čutili kot svoje.

Emigracija pa ni podvržena pritiskom nobene protislovenske sile. Pot slovenskih političnih idej, ki so se začele uresničevati že s Karantanijo, pelje zadnjih 32 let skozi politično emigracijo. Emigracija, ki lahko diha v svobodi čist zrak, mora vedno skrbeti za čim čistejši krvni obtok teh idej. V svojstvenem zgodovinskem poslanstvu se ne sme obračati po trenutnih spremembah vetra, ki bi jo zavajale od začrtane smeri. V svobodi je glasnik naroda, ki je zaslužjen in ne more govoriti. Zato ne more drugače kot izrekat obsodbo vsakega komunizma, Titovega ali sovjetskega. V interesu naroda in tisočpetstoletne domovine je, da v emigraciji točimo čisto vino.

Ali je v tem koordinatnem sistemu med Titom in Sovjeti sploh mogoče govoriti o večjem in manjšem zlu? Rusi bi res vdrli z nasiljem, ki bi bilo v začetku hujše. Toda ali v Titovini že v vseh 32 letih ni nasilja? In če bi ga, recimo, ne bilo, ali ne bi bilo to zato, ker je Tito po maju 1945 brutalno in skoraj popolnoma likvidiral vsako opozicijo in uzakonil strah, ki vlada do danes? Sicer pa, ali ni danes Golega otoka, ječ, zasliševanj, preiskav, načrtnega ovaduštva, stroge kontrole na mejah? Ali to ni nasilje? Udarec lahko zada hudo rano, a večasih tudi osvesti; dolgotrajen, čeprav hud pritisk, pa povzroča otopelost in hromi. Udarec in pritisk, oba jemljeta življenje. Ali je mogoče določiti, kaj je manjše zlo? Tito kliče in bo še klical pred Rusi na okope, toda v imenu česa? Ali res misli, da bodo „ljudske armade“ krvavele za njegovo gnilo samoupravljanje, če pride do predvidenega? Ali bi se naša perspektiva kaj spremenila? Naša borba za slovensko svobodo bi obdržala popolnoma isti smisel in bi njeni temelji ostali nespremenjeni vse dotlej, „dokler gruda ni oteta“ od katerega koli rdečega nasilnika.

O naši aktivnosti in pripravljenosti ter o političnih programih in planificiranju pa veljajo tudi nam Demostenove besede, s katerimi je svaril Atence pred Makedonci: „Ko zaslišite, da je Filip v kakem mestu, se odločite in greste nadenj. Ko izveste, da je na Termopilah, odidete nad Termopile. Kadar je na kakem drugem kraju, spet hitite tja z namenom, da mu zaustavite pot. Tako begate iz kraja v kraj in se obračate za njim, kot bi sledili njegovim poveljem. Nikoli niste zamislili načrta za samostojen pohod, nikoli predvidevali dogodkov, še preden bi izvedeli zanje. Ni naša dolžnost ugibati o tem, kaj nam lahko prinese bodočnost. Vendar smo lahko prepričani, da nam bo prinesla nesrečo, če se ne spoprime s to stvarnostjo...“ Načrtovanje, predvidevanje, pripravlanje programov, formiranje kadrov in iskanje koristnih zvez so nujne politične naloge emigracije. V njih izpolnjevanju bi njeni politični organi ne smeli izgubiti niti trenutka. Preveč odgovornosti leži na njih.

PO ŠESTDESETIH LETIH

Letos bo poteklo 60 lét od izbruha boljševiške, ali kakor jo imenujejo cni, oktobrske revolucije v Rusiji.

Sovjetski oblastniki bodo oktobrsko revolucijo slavili z vsem sijajem in jo prikazovali svetu kot največji, pa tudi najpomembnejši dogodek tega stoletja, ki je osrečil delovnega človeka.

Mnogo se je pisalo o oktobrski revoluciji, njenih vzrokih, začetku, razvoju, vlogi, pa tudi posledicah za ostali svet; toda tako žive predstave, kakor mi jo je opisal stari *Sergej Kozarev*, nisem imel nikoli preje.

Sergej je bil rojen Petrograjčan. Sin uradnika pri mestnem vodovodu. Sila ponosen mi je opisoval svoje rojstno mesto, skozi katero dere mrzla Neva, ki deli mesto na dva dela, povezana med seboj s številnimi mostovi. Ob bregovih Neve tečejo dolge in široke avenije, obdane z drevoredi. Največja med njimi se imenuje Nevski Prospekt. Mnogoštevilne in lepe cerkve, grajene v bizantinskem slogu, pričajo o globoki vernosti ruskega naroda. Razkošne palače: Zimski Dvorec, Marinski, Smolenski Inštitut, trdnjava Petra in Pavla krase to moderno mesto, ki ga imenujejo tudi severne Benetke.

Za mladega Kozoreva in njegovega očeta so prišli časi hudih preizkušenj. Umrli mu je mati, ko mu je bilo osem let. Dve leti pozneje pa so se nad mestom zbrali grozeči oblaki, ki so naznanjali Petrograjčanom hudo nevihto, kakršne mesto še ni doživelo. Boljševiška revolucija se je pričela 3. novembra 1917 (25. oktobra po ruskem koledarju).

Nemiri po mestu so se vrstili že mesece in tedne preje; svoj višek so dosegli v oktobru. Te je mladi deček Sergej opazoval s strahom, pa tudi z otroško radovednostjo. Po petrograjskih ulicah se vale kot deroča reka množice srditih delavcev iz ladjedelnic Putilov. Z divjim kričanjem zahtevajo: „Vso oblast Sovjetom!“; „Živel Lenin!“ in „Smrt Kerenskemu!“ Prišlo je do oboroženih spopadov med delavci in vojsko in mnogo ljudi je obležalo na tlaku. Revolucionarno razpoloženje boljševikov ne popusti za las; čedalje večje število jih je. Revolucionarjem so se pridružili še baltiški mornarji, ki so pričeli s topovi Aurore obstreljevati Zimski Dvorec, sedež vlade zmernega socialista A. Kerenskega, ki je utegnil zbežati. Revolucija je zmagala. Boljševiki so postali gospodarji nad nekdanj slavno prestolico Rusije Petrogradom, katerega so pozneje preimenovali po svojem voditelju Leninu v Leningrad.

Sergejev oče, Bogu in carju vdan mož, je mnogo trpel pod novimi oblastniki. Sklenil je, da jim pobegne s sinom v bližnje finsko mesto Viborg. Sovjetska oblast, ki je imela polne roke dela, še ni utegnila obvladati kontrole na meji sosedne Finske. V mrzlem novemberskem dnevu sta oče in sin,

zda j paš, zda j na vozu hitela svojemu cilju naproti, da jih ne bi dosegla (krutna roka čeke. Šele v Viborgu je mladi Sergej spoznal, kako močatega očeta sin je. Po krajšem bivanju na Finskem, ju je pot vodila na Poljsko, odkoder sta se leta 1920 odpeljala v čezmorsko deželó Argentino.

Prišla sta v tujo in nepoznano deželo. Kam sedaj, sta se vprašala? Odgovor je bil jasen: v negotovost. Naposled se je oče odložil za Córdoba; saj so mu rekli, da tam potrebujejo delavcev na polju. Stopila sta na tovorni vlak in se po dolgih urah naporne vožnje pricijazila v Córdoba.

Stala sta na peronu in se ozirala po ljudeh. In zdelo se jima ie, kot da sta sužnja, ki sta prišla v novi svet, kjer bosta prodana na trgu. Pred Kozareva stopi domačin iz okolice mesta, ker je uganil da gre za človeka, ki si ne znata pomagati. Ogovoril ju je in povabil na obiranje koruze na posestvo svojega gospodarja. Ubogala sta ga in mu sledila na voz. Po nekaj urah vožnje sta bila na mestu. Naslednji dan sta Kozareva po kratki razlagi capataza (preddelavca), kako se obira koruza, prvič in tudi zadnjič v življenju opravljala svoj posel. Sprva jima ni šlo kaj prida, pa sta se po nckaj dneh temu delu dobro privadila. „Bridko mi je pri srcu,“ je dejal Sergej, „ko sem se tu pa tam med delom ozrl na spotenega očeta, ki je hitel z vso naglico obirati koruzne stroke. Za vsako vrečo so plačali 20 centavov (100 cts je 1 peso). Nič več se ne spominjam, koliko vreč koruze na dan sva nabrala; spominjam se le še to, da sva ob koncu koruzne sezone imela v žepu 350 pesosov, kar je pomenilo za tisto dobo lepo vsoto denarja.“

Iz Córdoba sta se vrnila v Buenos Aires, kjer sta se zaposlila v tekstilni industriji; in tu sem spoznal Sergeja.

„Tako vidiš, mladenič,“ je zaključil Sergej svoje pripovedovanje rekoč: „Dolga je bila pot mojega očeta in moja, kamor naju je vrgla zla usoda; žalostno je le to, da ljudje ki žive v svobodi, ničesar ne razumejo in ničesar se niso naučili iz nesreče, ki je doletela Rusijo.“

Oba Kozareva, trudna popotnika, že vrsto let počivata na božji njivi. Skozi njuno drago mesto pa dere reka Neva in njeni valovi butajo ob bregove s tako silo, kot da bi ju hoteli zdramiti iz večnega spanja, češ, vstanita in pohitita domov! Ob mogočnem srcu vajine drage Rusije, ki bo dočakala dan Vstajenja, bosta našla srečo in mir.

Po tridesetih letih

Trideset let potem, ko sta Kozareva okusila vse bridkosti boljševiske revolucije v Rusiji, smo prišli na vrsto tudi mi Slovenci.

Čestokrat se zgodi, da zamenjamo pojme revolucije z akcijami raznih terorističnih skupin po svetu, ali pa z nastopi Hippijev na javnih sprehočišjih; v najboljšem slučaju z vojaškim udarom v Južni Ameriki in Afriki, ker so drugod v civiliziranem svetu tile nepoznani.

Resnična revolucija je gibanje, ki nosi pečat univerzalnosti, se pravi, da ima svojo lastno filozofijo in določene cilje. Ve, kam in kaj hoče. Hoče

uničiti stari red in iz ruševine tega graditi novega na vseh področjih narodnega življenja.

Vsaka revolucija je s človeško krvjo tlakovana cesta. Njeno edino orožje je teror. Tega vodila so se dobro zavedali Lenin in njegovi ožji sodelavci, ko so v dobi popolne anarhije v Rusiji leta 1917 zahtevali vso oblast sovjetom, kar so tudi dosegli.

Slovenski človek s podeželja, zatopljen v svoje delo in molitev, ni nikoli kazal zanimanja za revolucijo.

Duhovščina in Cerkev sta nanj močno vplivala. Po mnenju nekaterih tolerantno razpoloženih Slovencev v emigraciji je bilo tisto vplivanje v našem javnem življenju čezmerno, kar je tudi povzročilo sovražno razpoloženje do Cerkve in duhovščine ne le v Ljubljani, ampak tudi pri posameznikih na podeželju. V mestih, konkretno v Ljubljani, so ideje oktobrske revolucije našle ugodnejša tla pred drugo svetovno vojno in se močno uirdile v letih tuje okupacije.

V Narodni biblioteki v Buenos Airesu sem odkril knjigo na 499 straneh, ki nosi slovenski naslov: Zgodovina Slovenske Univerze v Ljubljani. Verjetno jo je tej ustanovi podaril poslanik Kraljevine Jugoslavije v Buenos Airesu dr. Izidor Cankar. Na seznamu rektorjev je tudi dr. Francé Kidrič. Svetla zvezda na nebu slovenske kulture in znanosti, a priznan marksistični ideolog.

Nič čudnega torej, da so poleg takih mentorjev ravno na ljubljanski univerzi zrasli in se izoblikovali bodoči mladi slovenski voditelji komunistične revolucije na Slovenskem.

Med mestom in podeželjem je zijal globok prepad, katerega so komunisti po prihodu na oblast zasuli s trupli pomorjenih kontrarevolucionarjev iz vrst slovenske podeželske mladine.

So revolucije potrebne? Brez dvoma, da so potrebne, ker je njih cilj, graditi boljši in pravičnejši svet. Na vprašanje, ali so revolucije potrebne, bi državljani narodov izrekli pohvalne sodbe. Mladi Rus že iz tretje generacije po revoluciji bi dejal: „Revoluciji se imamo zahvaliti, da smo najmočnejši narod na svetu; nihče se nas ne bo upal napasti.“ Njegov sosed Turek bi vzkliknil takole: „Zahvaljen bodi Alah, da si nam poslal Ataturka“, ker je že pozabil na prelito kri svojih dedov, iz katere je zrasla moderna Turčija. Tudi Nemcem menda ni žal, da so imeli Lutra, saj po njegovi zaslugi hvalijo Boga že 450 let v svojem narodnem jeziku.

Bolj nas utegne zanimati, kaj meni o naši revoluciji mlad Slovenec, ki je še kot deček šel s svojimi starši v veliki svet ali pa se v njem rodil? Njegova izjava bi se glasila nekako takole: „Žal mi je prelite krvi tisočev Slovencev; to tem bolj, ako pomislim, da se spričo tolikih žrtev naši starejši niso ničesar naučili!“

Radi ponagajamo drug drugemu. Motijo nas nastopi individualistov in nekaterih skupin, ker smo po instinktu narod gregarcev. Gregarnost je

škodljiva; nam hromi možgane do take meje, da postanemo otopeli — nesposobni za kritično presojo položaja, v katerem se nahajamo.

Individualnost, čim več je je, tem bolje za nas, pa je luč, ki nam sveti iz teme nevednosti v resnično spoznanje in jasnost časa, v katerem živimo.

Pismo slovenskemu zgodovinarju

Čeprav se nam ne zdi vredno, da bi se z največjšimi trditvami univ. prof. dr. Tineta Debeljaka sami ukvarjali, naprošeni prinašamo odprto pismo, ki mu ga je napisal g. Anatol Fabiančič, ker smo mnenja, da je v njem iznesel ugotovitve, ki pa so vredne debate. — *Op. ured.*

Godoy Cruz, 24. 4. 1977.

Spoštovani g. doktor!

Z velikim zanimanjem sem čital nadaljevanje Vaših pripomb k delu o Pliberški tragediji. Kot nadaljevanje že Vam poslanega in nepotrjenega pisma, mi je Vaš stavek „prav v dnevih, ko sta se Churchill in Roosevelt — 2. maja 1945 — dokončno *dala prepričati Titovim komunistom*“ zopet porinil pisalni stroj pod roko.

Ne morem ne več ne manj, kot da Vam kot *vrhanskemu* — in v tem trenutku odločujočemu faktorju zamejskega slovenskega javnega mnenja izrazim svoje globoko začudenje in žalost, da se po 30 letih še vedno lovite na sentimentalne pojme o Slovenskem Domobranstvu in iščete čarovnice za krivdo njegovega tako tragičnega konca, namesto da bi se povzpeli na raven izven sentimentalnega raziskovanja krivde, vzrokov in posledic te najbolj tragične usode najžalostnejšega dela slovenske zgodovine NE-državotvornega naroda.

Žal je tudi pri meni trajalo mnogo let, dokler sem prišel preko Rubiona spoznanja, da je vzroke temu tragičnemu koncu iskati v vprašanih slovenskega bistva samega. Ko je to že leta 1945 trdil v Villa Pace moj pokojni ujec ing. Milan Lenarčič, sva se hudo sprla; — naj ima v tem pismu svoje postumno zadoščenje.

Naj z Vašim blaghotnim dovoljenjem po svojem osebnem mnenju nakažem vzroke tragičnega konca slovenske svobode:

1. — Totalna nesposobnost slovenske diplomacije (pomanjkanje slovenske diplomatske tradicije in zgodovine), ki se megleno poraja šele tik ob izbruhu vojne ter nato papagajsko nadaljuje direktive tragično

umrlega velikega političnega prvaka, ne da bi se upala zaobrniti iglo udejstvovanja prilagojeno novim dogodkom.

2. — Slučajno diametralno nasprotje interesov slovenskega naroda in interesov Britanskega imperija v dveh ključnih trenutkih.
3. — Totalna neloyalnost vrhunske slovenske večinske stranke do političnih in zgodovinskih obvez do države, v katero se je ta ista stranka brez vsakih garancij na vrat na nos vključila 22 let pred zadnjo fazo tragičnega konca.

Če sta Eden in Churchill prišla do zaključka, da je bilo Slovensko Domobranstvo kvizlinška vojska — akoravno pridevek kvizlinški potrebuje mnogo dodatnih razjasnitvenih pojmov —, za kar sta bila sodnika, ki nista prenesla ugovora, sta po takrat veljavnih pojmih bila za to popolnoma upravičena. Kapitulacija slovenskega narodnega ponosa med člani večinske slovenske stranke je bila pod Rupnikom škandalozno totalna; veliko huje kot akt belgijskega kralja Leopolda III.

Vsled pomanjkanja slovenske države, ki je v moderni zgodovini kot mednarodno priznano telo nikdar ni bilo — je tudi sporno vprašanje, če je kot slovenska sploh kdaj obstajala —, tudi slovenske diplomacije ni bilo. Po Slovencih naseljeno ozemlje je bilo na fevdalnem trgu knežjih interesov in dot, dokler ga ni spravila pod svojo streho Habsburška dinastija. Trgoval je z njo Napoleon, trgoval Franc Jožef, akoravno so — zopet prvaki večinske stranke za 50-letnico vladanja tega cesarja kovali kolajno z napisom: „Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovencev ne mine“, trgoval je prefrigani Pašić in trgovali so z njo prav po Cankarjevsko skozi vso drugo svetovno vojno. Vse to je znano. Šele leta 1940 se je spričo bodočih dogodkov nekako megleno pojavila težnja po državni tvorbi, — ki je pa dokončno tudi pripeljala v popolno brezno.

Interesi slovenskega naroda so postali nasprotni interesom Velike Britanije tisti večer zadnje seje kronskega sveta v Beogradu, kjer je gotovo s stisnjenimi ustnicami in s figo v žepu dr. Kulovec glasoval za pristop k Trojnemu paktu. Interesi Britancev so bili: čimveč „zamorcev“ za njihove interese v smrt; — interesi dr. Kulovca: čimveč Slovencev rešiti v življenje...

Ko je umrl dr. Kulovec, so se dogodki zasukali za 180 stopinj. Tega pa vrhunska stranka ni spoznala. Ni se zavedala, da je dr. Kulovčev koncept postal čez noč popolnoma neraben in zastaran. —

Z ustanovitvijo ravnogorskega pokreta bi bila dolžnost slovenske vrhunske stranke — kot nosilke kontinuitete poražene države — njena brezpogojna vključitev v ta pokret in sodelovanje z vsemi silami za uspešno vključitev ponorelih Hrvatov. Le tako bi se razvila totalna nacionalna fronta od Triglava do Durmitorja, ki bi lahko računala na koncept zapadnih zaveznikov — zaveznikov? — ter tako na silo pokrila interese balkanskih narodov z onimi britanskega imperija.

Namesto tega je kratkovidni, pa zato ne manj oblastiteljni politik, ki je še pol leta prej z državnikom, ki mu je zrušil državo, podpisal kot opolnomočeni predstavnik zrušene države pogodbo o „večnem prijateljstvu“, hitel na čelu nekakšne „psevdo vlade“ po milosti zavojevalca — v Rim. Istotako je drugi vrhunski politik, na katerega je stavila večina Slovencev vse svoje upe in nade, preko radia pozival *proti* delovanju odpora, medtem ko je v isti vladi sedel skupaj z možem, ki je ta odpor rodil, organiziral ter mu dal politično obliko v ravnogorskem pokretu. Večjega nesoglasja si n. mogoče misliti v nobeni vladi, ko en minister torpedira dela svojega kolega. (Blagi pokojnik mi je pod zasneženimi Andj priznal, a se je branil, da je želel ohraniti čim več življenj.) K temu pride še totalna nestrpnost in nezaupanje političnega krila naroda do profesionalnih organov narodne obrambe; saj je mladi kler le-te celó fizično in dejansko zamenjal v službi — z vsemi tragičnimi posledicami profesionalnega diletantizma (Turjak itd.).

Vsled teh vzrokov je bil poskus vsenarodnega odpora multinacionalne države popolnoma nemogoč. Odpovedali so tako Slovenci kot Hrvati. Slovenska diplomacija sama je odpovedala k temu še, ko je sanjala o državni samotvorbi države, ki je sploh ni bilo. Hrvatje so v tem vsaj malo na boljem.

To drobljenje balkanske velesile pa je bilo v popolnem nasprotju s konceptom angleškega zunanjega ministra Edena, ki se je že takrat videl na stolčku kot Churchillov naslednik ter bil trdno odločen obnoviti jugoslovansko državo po konceptu iz leta 1918. Ustanovitev malih balkanskih narodnih držav je imenoval „international dirt“.

Ta koncept pa je kot prigoden za svoje namene spoznal jugoslovanski komunizem, ki je v samem začetku nastopal s slovenskimi, hrvatskimi, srbskimi, črnogorskimi in makedonskimi partizani, da je vse svoje delovni skrajja vskladil z željami z delivci oblasti po vojni, pa se preformiral v nasprotju z marksističnim nenacionalizmom v enotno jugoslovansko organizacijo, ki je zajela vse ozemlje države, ter svoj pokret postavil končno na odločujočo bazo kontinuitete Jugoslavije iz leta 1941 — česar niso razumeli odločujoči nacionalisti slovensko-hrvatskega tabora, ter dosegel svoj dokončni uspeh s šubašičevim paktom.

Pri vsem tem je najbolj ironično, da ni Stalin vrnil zapadnim zaveznikom Tita — komunista, kot se je slično dogajalo pri kasnejših „narodnih osvoboditvah“, temveč so Tita Stalinu vsilili Churchill, Eden & Co.

Krivda? — Moje osebno prepričanje: dosledno torpediranje kontinuitete države po nekomunističnih partnerjih Srbije znotraj iste države.

Vendar pa vse to nima drugega namena, kot uvod v dokaz, da na vašo strašno žalost Slovensko Domobranstvo ni možno braniti s sentimentalnimi argumenti, in da ni bilo potrebno nikakšno komunistično „prepričevanje“, temveč je vse samo posledica strašne kratkovidnosti, nesebičnosti in nezaupanja generacije, kateri Vi pripadate, in v kateri ste soodločevali, čeravno še tako hočete, da bi ga oprali. Zamorec ostane črn, pa če ga še tako umivate.

Sicer v drugačni formi kot leta 1941, toda tudi l. 1943 so se kot posledica zgrešenosti delovanja dveh prejšnjih let ponovno diametralno križali slovenski interesi z interesi zapadnih zaveznikov, kar je privedlo do ustanovitve Slovenskega Domobranstva kot verižne posledice zaslepljenosti in sebičnosti — predvsem pa nepriznanja osnovnega pojma poslušnosti vrhovni vojaški eksekutivi.

Nemškemu rajhu slovenski interesi in interesi slovenskih življenj niso bili pri sreju; enako kot niso bili britanskemu. V tistem trenutku so samo sovpadali pod isto inačico potrebne borbe proti Titovim četam; kajti sicer bi Nemci postopali po Ljubljanski provinci enako, kot je Ueberreiter storil na štajerskem.

Ko je s posebnim Führerjevim poveljem bila Italija kaznovana ter so ji odcepili vsa ozemlja, ki si jih je nekoč prisvojila na račun stare Avstroogrske monarhije, so iz njih ustanovili posebno področje „Adriatisches Küstenland“ z glavnim mestom v Trstu. Čeprav je bilo že vse pripravljeno, da ga slovesno razglase, so to zadnji trenutek odpovedali, ker so se dogodki križali z osvoboditvijo Mussolinija in z ustanovitvijo njegove — Republica Social Italiana. Vendar pa je ta protektorat dejansko obstajal naprej; koroški gaulajter dr. Rainer je bil njega Vrhovni komisar ter je bil njegov položaj podoben onemu Sais-Inquarta na Holandskem ali onemu Heidricha v Pragi. Položaj generala Rupnika kot prezidenta ali šefa pokrajinske uprave je popolnoma enak onemu grofa Paceja v Gorici, Cocenisa v Trstu, Ricarda Badena v Vidmu (Udinah), Alessandra Spalatina na Reki in Lúdivica Erturija za Istro. Razlika je samo v tem, da je bil Rupnik od vseh imenovan prvi. Vsi so tvorili upravni štab „Jadranskega Primorja“, kateremu je kot nekak notranji minister ali tajnik načeloval dr. Wollsegger.

Po svojem imenovanju za Vrhovnega Komisarja za Jadransko Primorje, je dr. Rainer pohitel v Ljubljano, kjer so ga v Unionski dvorani zbrani predstavniki slovenske večinske stranke *prosili in rotili* za pomoč. Ko pa je zahteval, da imenujejo moža za civilno upravo, se za to mesto ni hotel ponuditi nihče izmed njih, dokler niso našli „žrtvenega kozla“ v osebi takratnega ljubljanskega župana gen. Leona Rupnika. (Ugotovitve III. Mednarodnega kongresa za zgodovino protinacističnih uporov v Karlovih Varih, 2. do 4. sept. 1963. Kateri zgodovinar je tam zastopal slovenski Narodni odbor?) Nihče ni bil pripravljen žrtvovati svojo osebno politično bodočnost tistemu tako tragičnemu trenutku v zgodovini slovenskega naroda! Kakšno plačilo pa je za svojo žrtev dobil ljubljanski župan Rupnik, pa je znano!

Slovensko domobranstvo samo je *juridično* postalo legalno kot „*samo-obrambna vojaška ustanova*“ šele 6. 12. 1943, potem ko je bil ta odlok objavljen v Uradnem listu J. P. št. 10 po predhodni odobritvi šefa nemškega Rajha ter zunanjega in notranjega ministra. (Bundesarchiv Aachen, Koblenz). V istem uradnem listu lahko zasledite celotno strukturo organizacije — bodisi v Ljubljani, v Trstu ali v Vidmu —, sredstva za nje financiranje (po predhodni odobritvi Reichsbanke, ki je dala Vrhovnemu Komisariatu

na razpolago sredstva iz blagajne Banco d' Italia na zahtevo finančnega resorja J. P.) Tam morete zaslediti odloke o napredovanjih, odlikovanjih, prisegi itd., vse kar je potrebno za temeljno strukturo oblasti na civilnem in vojaškem polju. Vrhovni Komisariat sam je bil izločen iz Heeresgruppe B, kateri je bila podrejena vsa Italija, ter je bilo vse področje pod enako civilno upravo kot ostali predeli nemške države v tistem obdobju (Wehrkreiskommando).

Ne samo, da so se Slovenski Domobranci borili proti zavezniški vojski, kateri je načeloval zavezniški vojaški poveljnik maršal Tito, temveč so bile sama osnova, preskrba ter ustroj teh vojaških edinic protektorata „Adriatisches Küstenland“ dosledno objavljene v Uradnem listu tega komisariata in so ga Vauhnikovci lahko za nekaj lir dobili v Trstu še toplega ter ga skupno z Jutrom, Slovincem in Slovenskim domom pošiljali svojim gospodarjem v London. Sam dr. Krek trdi, da je bilo slovensko dnevno časopisje v Londonu z zamudo parih dni vsak dan.

Uradne liste, ki do danes še nikjer v slovenski povojni vojaški literaturi niso bili omenjeni, lahko še danes najdete v Trstu v pristojnem arhivu.

Pri vsem tem duševno razpoloženje borcev, žrtve, simpatija, — tudi ne zločinsko izrabljana sentimentalnost — niso bile dovoljšen element, da bi se stvari zasukale drugače.

Elementov za pravno uničenje slovenskih protikomunistov je bilo v Londonu več kot dovolj ter ni bilo potreba nikakšnega posebnega prepričevanja na to, kot ni potrebno iskati grešnega kozla v nekih morda ne preveč jasnih govorih na Kongresnem trgu ali v prisostvovanju cerkvenega kneza na paradi v družbi oškornjenih okupatorjev — morda edinstveni primer v Evropi.

Vse je samo posledica napak zastavljenega začetka.

Akt 3. maja sam nima nobenega pomena, da bi ta slučaj spremenil. Takrat je še bil v polni veljavi šubašičev pakt. V Beogradu je sedela takrat še kraljeva jugoslovanska vlada, pri kateri so bili akreditirani poslaniki zavezniških sil. Ta vlada je bila edini pristojni organ za zaveznike za celoten teritorij: takrat še KRALJEVINO Jugoslavijo. Imela je svoje oborožene sile ter svojo civilno upravo. Če se ne motim, se je za Slovenijo imenovala IOOS. Akt 3. maja sam je bil le totalni upor proti volji monarha, ki je svoje prerogative podelil regentskemu svetu — prostovoljno ali ne, ni važno — proti zakoniti vladi. Morda bi imel uspeh ali vsaj upanje nanj, če bi imel — kot je za upore vedno potrebno — podporo od zunaj. Ta podpora, razen lažne propagande, da jo ima, je temu aktu manjkala ter se je Narodni odbor za svoje „revolucionarno“ delo lahko sestel le po milosti takrat že verjetno obupanega Roesenerja ter njegovih bajonetov. Prenos Slovenskega Domo branstva v Slovensko narodno vojsko bi lahko izvedel samo Kidrič, nikakor pa ne Basaj! To seveda ne praktično ne tehnično ni bilo mogoče ter je vse skupaj bilo samo, da ponovim besede laškega vojaškega komisarja iz Trsta

izza leta 1918 (po dr. h. c. Ivanu Hribarju), „CARNEVALLE RITARDATO“.
Zato je vse razmotrivanje o tem 30 let stara prazna slama.

Potrebno bi bilo, g. doktor, da bi pričeli komentirati, kaj o teh dogodkih danes pišejo pisci drugih narodov, drugih dimenzij, ki niso obremenjeni ne z domobransko, ne s partizansko dediščino.

Tudi nima smisla čakati na odkritja dokumentov tajnih arhivov iz Foreign Office-a.

V tej zvezi Vam lahko postrežem s pismom, ki sem ga dobil v „Her Britannic Majesty's Service“ in ga Tabor prinaša na drugem mestu. — —

Vsekakor je Vaše delo g. doktor zelo zanimivo in hvalevredno, ker kaže Vaš trud neumornega javnega delavca, kar ni vsakdo. Vendar pa prihaja čas, da stresemo s sebe vse sentimentalnosti in pokažemo dejstva taka, kot so. Tudi dobronamerne floskule (dije Floskel — floskula, lepa beseda za vpehavo v slovensko književnost po vrhunskem književniku kot ste) so odveč in postajajo dolgočasne.

Po moje imamo danes Slovenci zopet popolno pomanjkanje diplomacije kot pred 30 leti, ker še vztrajamo na politiki „čistih rok“.

Zdi se mi, da je šlo mimo slovenskih diplomatov-politikov, da sta De Gaulle in Adenauer pokopala vojno sekuro v dno Rena. Slovenska diplomacija danes pozablja, da je Bundesrepublik danes edini resnični zaveznik USA v Evropi ter edini mejnik, na katerega morejo računati v vsakem slučaju. Vendar pa danes Nemčija ni nič bolj radodarna kot nekoč! Če bo morala stati svojemu prekooceanskemu zavezniku ob strani politično ali vojaško, to ne bo zastonj; kot mu pred kratkim časom ni zastonj stala v finančnih zadevah, čeprav je njen procvit zaslug ameriških davkoplačevalcev. Nikdar ne bo storila ničesar za boglonaj! In za to eventualnost današnja slovenska emigracija spi, trepetaje ob floskuli „čistih rok“ kot takrat, ko je s svojo neaktivnostjo torpedirala Ravnogorski pokret iz Londona ali pa se klanjala — Rimu.

Bog z Vami in z menoj!

Anatol Fabiančič, l. r.

Nikdar in nikjer ne pozabimo, da smo seme tistega izkrvavelega rodu, ki je o pravem času in na pravem mestu vsemu svobodoljubnemu človeštvu zaklical, da se je rdeči mednarodni zaroti treba upreti pod vsakršnimi okolnostmi in za vsako ceno! — Ne počivajte, termiți svobode! Ko vaš „TABOR“ z nespremenjenim idealizmom izza dobe revolucije stopa v novi letnik, ne pozabite, da bo svoje vzvišeno poslanstvo lahko vršil samo, sklad!

Ob 10-letnici smrti Milana Amona

29. maja t. l. je preteklo 10 let, odkar si nenadoma odšel od nas. Med nami je ostal Tvoj spomin.

Z žalostjo gledamo, kako legajo v grob preživeli protikomunistični borci; drug za drugim, po vseh celinah sveta. So kakor zadnji listi debele knjige, ki se počasi trgajo, tako kot odhajajo zadnji pričevalci naše velike dobe.

Eden teh preživelih junakov si bil tudi Ti, dragi Milan. Revolucija te je prekalila. Tak si doživljal Vetrinje, kjer si bil znova obsojen na smrt. Še tam so ti grozili z javnim ljudskim sodiščem. Imel si mnogo nasprotnikov, a hvala Bogu, še več iskrenih prijateljev.

Bil si vedno skromen. V ospredje nisi silil nikoli. O sebi si govoril le malo in še kadar si govoril pozneje o horbah in težavah na Gorenjskem; je bilo vedno

zvezano z domobranci, Tvojimi fanti, kot si jih rad nazival: „To so bili borci... tile bratje... ti fantje.“

Nisi bil samo dober organizator, ampak tudi dober intendant. Mnogokrat so ti še Nemci oporekali, da domobranci dobe več kot pa nemški vojaki. Bil si iznajdljiv in spreten, ker si imel poznanstva po vsej Gorenjski.

Delo in razmah domobranstva na Gorenjskem sta zelo malo poznana. A Ti, ki si dodobra poznal vse žrtve ustanavljanja, si bil zato ponosen na svoje prijatelje, s katerimi ste skupno sejali domobrantsko misel in organizirali domobranstvo na Gorenjskem. Vaše nove postojanke so vidno rastle in vedno bolj izrivale partizane. Niste imeli visoko naobraženih ljudi, tudi ne višjih poklicnih oficirjev, a imeli ste voljo in naravni čut ter prebrisanost preprostega človeka. Proti Nemcem in gestapu ste igrali nevarno igro za ceno svojih življenj. Bili ste pretkanejši in bolj prebrisanj kot Nemci, ker ste vedeli za njih ranljivo točko: javno tajnost, da ima gestapo zveze s partizani. To je bilo vidno od začetka ustanovitve gorenjskih domobrancev, kajti formacija teh je bila popolnoma drugače mišljena po gestapu, ki je hotela imeti domobrante popolnoma sebi podrejene in razbite na majhne postojanke, katere bi partizani z lahkoto uničili. Prav tako so hoteli imeti popolno kontrolo dela na vseh domobrantskih postojankah. To so poskušali na vse načine.

Na sliki (Od leve): Slavko Krek, Milan Amon, Franc Erpič.

Z vsemi mogočimi izgovori so skušali vriniti njim zaupne ljudi v domobranske vrste.

Toda če vam je gestapo nastavljala mreže, ste jih vi znali trgati, in ste svoje ljudi vrivali na gestapo. Ta igra je bila nevarna, ker je presegla okvir borbe proti komunizmu. V jedru je ostalo nemško sovraštvo do Slovencev, ki je bilo trenutno skrito pod silo razmer. Toda vi ste se zavedali, da je cilj nemške igre na Gorenjskem uničevanje slovenstva v medsebojni borbi komunistov z domobranci. Vedeli ste za tajne dogovore partizanov z gestapo in Nemci; zato ste budno pazili v vojaških akcijah na izdaje in zanke ter znali ločiti komuniste od nedolžnih ljudi, katere so komunisti primorali k sodelovanju, ali pa prisilno mobilizirali v partizanske vrste. Dobro ste poznali prave komuniste. Samo te ste na Gorenjskem z vso silo trebili. Za užete komuniste je gestapo ponavadi preje vedel, kakor domobranski poveljniki na postojankah, in zahteval, naj jih domobranci predajo njim. Ti komunisti so bili potem kmalu izpuščeni, ali pa so jih poslali v taka taborišča, da so bili na varnem. To je bil pravi obraz gestapa — in komunizma.

Zadnje mesece proti koncu vojne je napetost med gorenjskimi domobranci in gestapo ter med redno nemško vojsko in gestapo tako naraščala, da si Ti, Milan, že iskral zveze z nemško vojsko in policijo ter poizvedoval, kaj bi storile redne nemške enote v Kranju v slučaju, če pride do odprtega obračuna med gestapo in domobranci. To napetost je uvidelo tudi samo vodstvo gestapa in se je potegnilo nazaj, ker se je zbalo naraščajoče moči domobranskih postojank in nezaupanja drugih nemških vojaških enot do gestapa. Mnogokrat si omenil: „Mislili smo, da bi zadnji dan vse gestapovce, ki bi odhajali iz Kranja, enostavno postrelili in jih pometali v Kokro. Toda fik ob koncu vojne nismo hoteli narediti zahrbtnega umora, kajti zaupali smo v pravico, da jih bo ta našla in sodila.“ Kot zaveden Slovenec si bil tudi osebnostno navzoč ob izpolnitvi tvojega načrta: da je šef gestapa v Kranju Messener predal oblast članom Narodnega Odbora za Slovenijo.

Zakaj je prišlo do ustanovitve gorenjskih domobrancev? — Njih ustanovitev so komunisti sami povzročili. Odpor je nastal zaradi komunističnega terorja, zločinov nad poštenimi Slovenci, prisilne mobilizacije v zimi 1943/44, ki je pognala na stotine slovenskih mož n fantov iz njihovih domov. Bežali so iz dežele v mesta, a mnogi so odhajali zaradi varnosti preko Karavank na Koroško in še dalje v Nemčijo. Nemci so po drugi strani stopnjevali svoje represalije: streljanje talcev, aretacije, brutalna mučenja, pošiljanje v Begunje in druga koncentracijska taborišča; množična preseljevanja v Nemčijo, požigi vasi in hujši teror nad Slovenci.

Višek cinizma in hujskosti so komunisti pokazali v svoji „narodno-osvobodilni borbi“, ko so ugrabljali poštene in zavedne Slovence, jih zverinsko mučili in ubijali, nato pa sporočali po svojih zaupnikih na krajevno gestapo, da so ti ljudje sami odšli med partizane. Gestapo je nato svojce teh nesrečnih žrtev zaprla, izropala še to, kar niso pokradli komunisti, njih premoženje pa je bilo zaplenjeno. Nato so jih polagoma selili v Nemčijo. To obupno

stanje na Gorenjskem v letu 1944, je poglavitni vzrok, ki je privedel do ustanovitve Gorenjskih domobrancev.

V ta čas, v najhujše trenutke slovenske zgodovine ste stopili Ti, pokojni Milan Amon, in vsi gorenjski domobranci. Upri ste se največjemu sovražniku človeštva: brezbožnemu komunizmu. Niso vas motila komunistična obrekovanja, grožnje, blatenja. Vedeli ste, da vas domovina potrebuje in da je cena vaših žrtev visoka; a za rešitev naroda je bila potrebna.

Z vašo ustanovitvijo Gorenjskega domobranstva ste zadali smrtni udarec rdeči laži. Zato je bila tudi reakcija komunistov silovita. Hoteli so vas zatreti v kali. A vi ste jim neustrašeno trgali lažnjivo masko „narodnih osvoboditeljev“ Nehala se je dvojna igra partizanstva: napol javne zveze med komunisti in Nemci in dvojna morala komunistov, katerim je bilo vse dovoljeno za dosego njihovega cilja. A še vnaprej so z lažjo blatili svoje pobite žrtve in s terorjem strahovali nedolžne ljudi: podnevi Nemci, ponoči partizani.

Toda z ustanovitvijo gorenjskih domobrancev je prenehala teči nedolžna kri slovenskih talcev, ki so jih Nemci streljali za vsako partizansko sabotažo. Ustavilo se je prisilno preseljevanje slovenskih družin v šlezijo. Nehale so goreti slovenske vasi, nehale je ropanje slovenskega premoženja. Prekinile so se masovne aretacije in pošiljanje ljudi v begunske zapore in druga koncentracijska taborišča v Nemčijo.

Gorenjski domobranci so svoje kraje krepko čistili rdeče navlake. Trgali so njeno mrežo. Ustanovljale so se vedno nove domobranske postojanke. Da bi še povečali udarnost in vojaško moč gorenjskih domobrancev, sta bili koncem leta 1944 ustanovljeni dve udarni četi: kranjska in škofjeloška, ki sta dobojevali hude borbe s partizani in dosegli velike zmage. Znana je borba na Veliki planini, kjer so domobranci pognali v beg celotno partizansko brigado in zasegli ogromno municije in orožja. Škofjeloška udarna četa pa je v borbi pri Sv. Križu uničila ves Jeseniški odred. Znana je tudi borba na Javorjih, kjer je škofjeloška udarna četa skupno z Vlasovimi oddelki potolkla vso italijansko Garibaldijevo brigado, ki se je borila skupno s partizani. Kot posledica domobranskih vojaških zmag je bilo odkritje mnogih partizanskih skrivališč in bunkerjev, tiskarn in bolnišnic ter vedno težji premik večjih partizanskih enot po Gorenjski.

Milan Amon: bil si vojak — domobranec! Spoštovanje in priljubljenost pri domobrancih, si si pridobil s poštenim delom in zgledom. Koliko ljudi je našlo prenočišče v Tvojem domu! Včasih jih je bilo toliko, da so spali po tleh, ker ni bilo nobenega prostora več. Mnogi so te iskali, ko so se vračali iz Nemčije domov in nato vstopali v domobranske vrste. Koliko noči si prečul v raznih akcijah in na važnih sestankih! Obhodil si vse domobranske postojanke na Gorenjskem; mnoge si tudi osebno pomagal ustanovljati. Vsa oskrba gorenjskega domobranstva je bila na tvojih ramah: hrana, obleka, orožje. Kolikokrat si na razne načine „kupoval“ od Nemcev avtomatsko orožje in ga potem pošiljal na domobranske postojanke! Prišel je tudi četniški odred

na Gorenjsko: oskrbel si mu preko 50 vojaških oblek. Na vseh domobranskih postojankah so vedno našli zatočišče vsi četniški dredi in druge ilegalne skupine.

Ni čudno, da se je gorenjsko domobranstvo tako hitro razvijalo: imelo je ljudi tvojega rodu in kova. Naj omenim samo nekaj imen: F. Erpič, F. Šenk, R. Hummer, A. Gasar, F. Bajda, ravn. Lesjak in mnogo drugih nepozabnih domobrancev, ki so bili junija 1945 vrnjeni in zverjinsko pobiti. Njih trupla leže raztresena širom slovenske zemlje. Pred odhodom iz domovine je bilo na Gorenjskem 47 domobranskih postojank z nad 2.500 domobranci.

Ob koncu vojne si se z zadnjimi domobranci umikal iz gorečega Tržiča. Preživel si na skoraj čudežen način strahotno vetrinjsko tragedijo in vračanje domobrancev. Z družino si odšel najprej v lienško, nato pa v spittalsko taborišče. Pregarjali so te Angleži in Avstrijci. Jugoslovanski komunisti pa so te pravtako zasledovali, ko si vozil tovornjak za angleško vojsko v Beljaku. Nasprotovali so ti in te blatili ljudje lastnih vrst, katerim si pred nekaj meseci reševal življenja. Ko si bežal iz angleške zasedbene cone v ameriško, si bil izdan, kajti „po naključju“ so Te zajeli Avstrijci in Te predali Angležem, ki so Te internirali v zloglasno taborišče za vojne zločince v Wolfsbergu. Tam si preživel šest mesecev v popolni negotovosti, ali Te bodo Angleži „sodili“, ali pa Te bodo vrnili nazaj v Jugoslavijo, kjer bi Te čakala sigurna smrt. Zagovarjati si se moral za vse protikomunistično delo na Gorenjskem.

Spoznal si mnogo novih prijateljev — „zločincev“ in se srečal z mnogimi že poznanimi. Od tedaj pa do prezgodnje smrti Te je vezalo nepozabno prijateljstvo z dr. Stankom Kociprom, kajti on je bil prvi, ki Ti je dal v Wolfsbergu toplo besedo in Te poučil, kako boš moral Angležem odgovarjati, da Te ne bodo mogli ne pravno ne moralno ničesar obtožiti. Ta vez prijateljstva — brez dvoma — sega preko groba.

Slovenski pregovor pravi: „Človek obrača, Bog pa obrne!“ Zato se tudi komunistom ni vse posrečilo, kakor so mislili. Niso imeli jasnih dokazov z Gorenjske in zato so te Angleži pogojno izpustili na svobodo. To je bila velika zasluga vaše domobranske enotnosti na Gorenjskem, kajti niste imeli med seboj komunističnih vohunov. 10. aprila 1948 si prišel znova na svobodo in še pred koncem istega leta odšel v Argentino. Tam šele si mirno zadihal v svobodni argentinski zemlji.

V okolici Buenos Airesa si svoji družini postavil prijeten dom. Ponosen si bil na svoje tri sinove, ki so ti trdno stali ob strani. A glavni steber Tvojega neomajnega zaupanja je bila Tvoja zvesta zakonska družica gospa Marija.

Ostal si do zadnjega diha domobranec in odločen protikomunistični borec. Mnogokrat si se spominjal pobitih gorenjskih domobrancev. Koliko večerov si prekramljal s Tomaževićevim Lovrom in Tonetom ter z drugimi preživeli gorenjskimi domobranci. Srčna bolezen, ki si jo že dalj časa čutil, je prezgodaj prekinila Tvoje življenjske načrte. Odšel si tja, kjer so

naši pobiti junaki. A v nas bo živel Tvoj spomin, dokler bo med nami živela domobranska misel. Gorenjski junak Milan Amon, slava Ti!

IZ DRUŠTEV

Letni občni zbor Zveze Tabor

Opozarjamo vsa krajevna društva in posameznike na datum 3. september 1977, ko bomo imeli naš redni letni občni zbor v Milwaukee. To je naš dan, dan Tabora SPB. Udeležite se ga v čim večjem številu, da s tem manifestiramo naše ideje domobranstva, solidarnosti in bratstva!

Naši soborci v Milwaukee nas bodo z veseljem sprejeli.

TABOR SPB Cleveland.

Po dolgi in hudi zimi, kakršne že ni bilo tu več kot 100 let, je končno le prišla pomlad in z njo čas za naš Taborjanski spomladanski družabni večer, ki smo ga imeli 16. aprila 1977 na Holmes Ave v Clevelandu.

Večer je bil uspešen v vseh ozirih: tako v obisku kot čistem dobičku. Res je, da je precej dela in napora, ki ga zahteva tak večer, a ko pomisliš na svoje soborce invalide, pohabljené in bolnike, za katere se porabi ta denar, si zadovoljen.

Clevelandski odbor društva Tabor je že pred to prireditvijo sklenil, da polovico čistega dobička tega večera pošlje za zavetišče škofa Rožmana v Argentino, kjer se tudi nahajajo naši onemogli soborci in drugi pomoči potrebni. Akoravno ste daleč, niste pozabljeni. Bili smo skupaj v borbah in sedaj smo zopet skupaj v borbi za lepšo bodočnost.

Pošiljamo ček za 500 (petsto) dolarjev.

Naš prihodnji socialni družabni večer bo 15. oktobra t. l., na katerega že sedaj vabimo vse člane in prijatelje ter vam kličemo: Na srečno in veselo snidenje!

TABOR SPB Argentina.

Dne 1. maja 1977 sta odbor društva in konzorcija Tabora povabila v zavetišče svojega člana in neumornega sodelavca Dr. Stanka Kociper, da smo tako skupaj obhajali njegov 60-letni jubilej.

Poleg odbornikov, članov in prijateljev so bili navzoči nekateri njegovi sorodniki.

Začeli smo s sv. mašo, ki jo je daroval č. g. Jože Škerbec. Sledilo je dobro pripravljeno kosilo, ki ga je organiziral član Ivan Ahlin, seveda s pomočjo spretnih sanjuških kuharic in deklet. Med kosilom so pozdravili jubilaranta: odb. prof. Nace, predsednik Ivan Korošec ter „Marelmohar“ Jože Štefanič. Pavlinka Korošec mu je izročila slovenski šopek, Ivan Korošec in inž. Matičič pa rezbarijo „Bog — Narod — Domovina“, ki jo je za to priliko naredil naš član, umetnik Jože Žerovnik. Tudi slavljenec se je lepo zahvalil vsem za vse, za tako nepričakovano in lepo organizirano slavlje.

V prijetni družbi smo se zadržali še več ur v prijetnem kramljanju v zavetišču.

Adrogué, Bs. Aires, dne 2. maja 1977.

Gospoda

Lic. Ivan Korošec in Ing. Anton Matičič

Predsednika društva in konzorcija TABOR

Buenos Aires

Draga soborca!

Dobro vam je uspela zaseda. Ker je moj dom trenutno „splošna bolnišnica“, prijatelj, ki so hoteli biti za mojo 60-letnico nekaj trenutkov z menoj, nisem mogel sprejeti pri sebi. Zato sem pač sodil, da se bomo v nedeljo dne 1. maja t. l. v ta namen sestali v našem zavetišču. Še sanjalo pa se mi ni, da ste mi pripravili tako na široko organizirano zasedo z resnično — proslavo. Ker sem vanjo pač padel, je sedaj samo moja častra dolžnost, da preko vaju dveh lojalno čestitam za uspeh in se doživeto zahvalim vsem, ki imajo pri tem svojo zaslugo; saj je bila moja 60-letnica v bistvu le povod, da smo lahko znova potrdili našo povezanost in neomajno, novim okoliščinam prilagojeno borbenost v zvesti službi idealom, za katere so vsemu svobodoljubnemu človeštvu za zgled dali življenje naši slavni domobranski mučenci.

Iskrena hvala za zamisel sv. maše č. g. Jožetu Škerbecu pa, da je daritev namenil meni in moji ženki. Kako sva vaših molitev prav te čase potrebna; kako sva vam zato hvaležna! — Soborcem prof. Nacetu, lic. Ivanu Korošču, pa „stari sablji“ Jožetu Štefaniču-Marelmoharju stokratni boglonaž za ognjevite nagovore. Če mi je Vsemogočni samo ščepec tega, kar ste povedali, zapisal v dobro na straneh debele knjige mojih dolgov, bo moj račun z Njim ob dokončnem srečanju izdatno lažji. — Hvala, lepa hvala za vsa darila od opojnega slovenskega šopka s trakom naše čiste tribarvnice iz nežnih rok Koroščeve Pavlinke..., do prekrasne simbolične rezbarije „Bog - Narod - Domovina“, ki je zopet občutno obogatila zavidljivo zakladnico slovenske umetnostne ustvarjalnosti v zdomstvu; za kar je treba mojstru Jožetu Žerovniku še posebej izreči javno priznanje in čestitke. — Topla zahvala predsedniku osrednjega Društva Slovencev v Argentini g. Marjanu

Lobodi, predsedniku Sloge g. Janezu Amonu, predsedniku zavetišča g. Matevžu Potočniku, SDG prof. Vinku Logarju, m. g. prelatu Francetu Novaku..., odbornikom in soborcem Tabora, ki ste mi to počastitev pripravili, vašim družinam..., pa najmlajšemu fantiču in deključu..., vsem, ki ste s svojo tako nepričakovano številno udeležbo počastili ta nepozabni sestanek. Lepo prosim: ne zamerite mi; ne morem vas vseh imenovati! Toda ne bom vas ohranil samo na pergamentu, ki ste mi ga podpisali; vse sem vas zaklenil globoko v hvaležno srce. — Bog naj stotero povrne g. Ivanu Ahlinu za brhhibno „tehnično“ vodstvo, pa dobrim gospem, ki so poskrbele za tako razkošen obed, pecivo in naravnost umetniško pripravljeno veliko torto, pa brhkim slovenskim deključem, ki so tako okusno uredile dvorano in je zaradi njihove prikupne, elegantne postrežbe vse le še bolj teknilo.

Ker se vsakemu posebej ne bom mogel zahvaliti, naj mi bo s temi vrsticami dovoljeno izraziti hvaležnost tudi soborcem Zvezc, pa drugim številnim prijateljem po vseh celinah, ki so se me te dni spomnili z dobrimi željami. Kako so pač zvedeli za ta moj dan? Je že tako: Slab glas seže v deveto vas... Kako prijetna je zavest, da ima človek po tolikih letih in tolikšnih razdaljah toliko prijateljev!

Kaj le naj dam vsem v zameno? Edino, kar pač imam: Zvestobo za zvestobo! Za Boga — Narod — Domovino!

Vaš hvaležni

Dr. Stanko Kociper

NAŠI MRTVI

Dr. Milan Bano — umrl

Na posledicah operacije in neozdravljive bolezni je umrl 18. maja 1977 v Buenos Airesu — Argentino Dr. Milan Bano.

Pokojni je bil rojen v Metliki in je dočakal 75 let. Bil je višji banovinski uradnik, tajnik dr. Pirkmajerja, dr. Marka Natlačena in generala Leona Rupnika. Med komunistično revolucijo je bil odločen protikomunist in je aktivno deloval v Narodni legiji ter je bil prav zaradi tega odpeljan od Nemcev v znano koncentracijsko taborišče v Dachau, iz katerega se je rešil šele ob koncu vojne. Emigriral je v Argentino, kjer se je pred kratkem tudi upokojil.

Svojcem, ki jih ima doma, izrekamo naše sožalje. Pok. dr. Banota bomo ohranili v lepem spominu!

✠ **Gospa Angela Jakoš por. Lovše**

V kraju Berazategui v okolici velikega Buenos Airesa je nenadoma umrla 24. maja 1977 v visoki starosti tašča našega predsednika društva Ivana Korošca, gospa Angela Jakoš por. Lovše.

Pokojnico smo v velikem številu spremili na njeni zadnji poti na pokopališče v Espeleto.

Naše iskreno sožalje možu Andreju, hčerki Pavli por. Korošec, zetu Ivanu in vsemu ostalemu sorodstvu.

✠ **Peter Trpin**

28. februarja 1977 je umrl v Clevelandu Peter Trpin član Tabora SPB v Clevelandu.

Pokojni je bil Gorenjec, rojen v Brodu pri Škofji Loki in je bil poročen z gospo Lojzko roj. Dreu.

Ko je bil konec zadnje vojne, so se tudi Trpinovi kot zavedni protikomunisti umaknili na Koroško. Že l. 1949. je Peter Trpin z družino emigriral v USA in se za stalno naselil v Clevelandu.

Pokojni ni bil domobranec, a se je kljub temu redno družil z njimi. Bil je stalni naročnik Tabora in se redno udeleževal spominskih proslav na Orlovem vrhu, ki jih vsako leto prireja Tabor SPB v Clevelandu. Tudi je redno romal k Mariji Brezjanski v Lemont.

Malo pred smrtjo, ko je bil Peter že hudo bolan, je želel, da bi bil vpisan kot redni član Tabora. Ta Petrova želja se mu je izpolnila na zadnjem občnem zboru Tabora, ki je bil 6. januarja 1977, kjer so ga navzoči soglasno potrdili in sprejeli za člana.

Ko je Peter ležal na mrtvaškem odru, je ob krsti stal društveni prapor z napisom: Bog — Narod — Domovina. številni so bili prijatelji, ki so ga hodili kropit.

Dne 3. marca je bil pokopan s sv. mašo, ki se je brala v cerkvi Marije Vnebovzeta, in od tam je bil odpeljan na pokopališče Vernih duš. Kako je bil pokojnik priljubljen, je pokazalo število prisotnih, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Gospoj Lojzki in vsemu sorodstvu naše iskreno sožalje, prav tako gospoj Milki Novak (vdovi po pok. Zdravku), ki je pokojnikova sestrična. Člana Petra bomo ohranili v lepem in dobrem spominu!

✠ **Mira Bodnar**

Zelo nas je pretresla novica, da je na svojem domu v J. L. Suárez, Buenos Aires, preminula 14. junija 1977 gospa Mira Bodnar.

Pokojna gospa je zvesto sodelovala pri „Slovenski besedi“ pokojnega svétnika Karla Škulja, pred vsem pa pri družabnih prireditvah v

Santos Lugares. Tudi po prenehanju „Slovenske besede“, se je gospa Mira s svojim možem rada udeleževala vseh slovenskih družabnih prireditiv.

Ob hudem udarcu soborcu Tonetu, hčerki Fridi in sinu Andiju z družinama naše iskreno sožalje.

✠ Marija Mikolič

Po dolgotrajni bolezni je umrla 12. maja 1977 gospa Marija Mikolič v Villa Ballester, Buenos Aires.

Pokojna gospa je bila zavedna Slovenka in je že kot štajerska begunka v Ljubljani podpirala protikomuniste. Taka je tudi ostala. Bila je vsa leta naročnica našega glasila „Tabor“ ter članica Slovenskega zavetišča.

Zapušča hčerko lic. Mileno, kateri izrekamo naše sožalje.

ZA BELEŽNICO

že ni več vredno...

Univ. prof. dr. Tine Debeljak, poleg drugega tudi član Narodnega odbora in član uredništva njegovega glasila Svobodne Slovenije v Buenos Airesu, ima v tem glasilu tudi rubriko „Med knjigami in revijami“. Pod to rubriko v št. 14 letnika XXXVI/30 Svobodne Slovenije z dne 7. 4. 1977 v nadaljevanju komentira pred kratkim obelodanjeno hrvaško zgodovinsko knjigo Bleiburška tragedija orvatskega naroda (Priredil Vinko Nikolić. Redno izdanje Hrvatske revije. Barcelona—München 1976. Str. 500), ki je z novimi dokumenti in izsledki dopolnjen hrvaški izvirnik že leta 1963 v Buenos Airesu izdane obsežne publikacije v kasteljanščini: La tragedia de Bleiburg — Documentos sobre las matanzas en masa de los Croatas en Yugoslavia comunista en 1945 (Izdal Hrvaško-Latinoameriški kulturni inštitut v Buenos Airesu. 392 strani velikega formata). Med ostalim se pomudi tudi ob posebnem poglavju, ki je v knjigi posvečeno Tragediji slovenskega naroda. (Čeprav je tudi v tej hrvaški izdaji omenjeno samo, da je pisec tega poglavja „slovenski častnik“, danes že ni več nobena tajnost, da ga je prispeval Vule Rupnik, in ga je takrat iz kasteljanščine prevedenega nazaj v slovenščino dobesedno prinesel Tabor 1964, št. 1—2 in 3—4.) Iz tega poglavja v svojem prevodu v slovenščino citira: „Ko so gen. Rupniku 5. maja (ne 3. maja?) odvzeli vse funkcije, tudi vrhovno poveljstvo, so s tem

propadli vsi načrti, da se nudi zadnji odpor z namenom, da se doseže intervencija zapadnih zaveznikov.“

Na ta citat univ. prof. dr. Tine Debeljak odgovarja:

Je to res? Propadel je samo (!?? — Tabor) Rupnikov načrt, grajen na bazi nemškega sodelovanja, bodisi da je verjel v nemško zmago, kakor se je sam izrazil nekaterim pozneje (npr. Omahnu), bodisi da je verjel, da bodo zavezniki uporabili nemško pomoč v evropskem boju proti komunizmu.

Ta zgodovinpisni dragulj univ. prof. dr. Tineta Debeljaka hočemo na tej strani ohraniti samo — za beležnico... —

Če namreč navzlic vsemu, kar je bilo v dolgih povojnih letih zapisanega v zdomstvu in doma, če po poznanih izvornih dokumentih, ki jih ni prinesel samo Tabor (ker ga pač načelno ne upošteva), če sričo kopice neobrnih, neovrgljivih zgodovinskih dejstev univ. prof. dr. Tine Debeljak še v letu Gospodovem 1977 lahko postavi svoj podpis pod takšno trditvev in jo povrh še „podpre“ z izročilom nekega Omahna... (čudno, da ni poklical „na pomoč“ še bivšega vrhniškega župana Naceta Hrena) — — neglede na to, da bi mednarodno priznani strateg gen. Leon Rupnik moral biti pogreznjen v morasto preganjavo, če bi celo še „pozneje“ t. j. po vojni in nemškem porazu — ne z javne tribune pod nemško okupacijo! — prav nekemu Omahnu med „nekaterimi“ pripovedoval, da je kakšen svoj načrt za konec vojne baziral na nemškem sodelovanju zaradi vere v nemško zmago — —, potem pri vsem resničnem spoštovanju do njegovih naslovov in kvalifikacij z njim pač ne moremo niti več resno debatirati... —

Da to že zares ni več vredno, je sam še bolj temeljito dokazal v naslednji 15 št. Svobodne Slovenije z dne 14. 4. 1977, ko spričo takšnihle Rupnikovih nakan s samodopadenjem zabeleži za zgodovino „načrt Narodnega odbora (???) na bazi jugoslovanskega odpora pod Mihajlovičevim generalom Damjanovičem in poveljnikom Slovenske vojske v domovini gen. Andrejem Prezljem“, ki sta oba „tudi računala s sodelovanjem gen. Rupnika, čokler sodelovanja ni odpovedal“ ... (Sic!) Toda, ko so potem Hrvatje „odprli južni blok države NDH komunistom“ in odslovili emisarja Narodnega odbora msgra. Matijo Škerbeca ter „se začeli umikati po edini poti, ki je še ostala odprta: proti Avstriji“, je po njegovi in po logiki njegovega Narodnega odbora „upanie na intervencijo zapadnjakov ugasnilo“ — kljub njegovemu sklicevanju na samega Churchilla, ki je „sam odpor pričakoval in si ga želel“, in še navzlic temu, da so po njegovem citatu tudi v ameriškem vojnem ministrstvu računali, da „bi bilo v mnogih ozirih boljše, če bi se položaj razvijal tako da bi bilo začasno njegovo (Titovo) prodiranje ustavljeno z odporom ustašev in bele garde (!!!) recimo okoli Ljubljane (!!!) ali Zagreba“... Sicer bi pa po njegovem računu itak „prišla taka rezistenca... zapadnjakom prav samo v toliko, da bi začasno zadržala Tita od — Trsta,

ne pa da bi oni intervenirali pri nas — za nas. Pustili bi nas izkrvaveti in po umiku bi nas natrpali po begunskih taboriščih alj s pronemškimi ali proaliatskimi oznakami; s kaznimi ali privilegiji“. Spričo tako budih Debeljakovih predvidevanj je kajpak bilo vse bolj modro, da je „dne 3. maja (1945) zvečer Narodni odbor odločno in slovesno razglasil slovensko domobranstvo za slovensko narodno vojsko“, s čemer ga je seveda na mah rešil vsakršnega „kvizlinštva“, ga — kajpak v popolnem nasprotju z Rupnikovim načrtom, „grajenim na bazi nemškega sodelovanja“! — brez vsakršnega najmanjšega poskusa odpora, ki so se ga Amerikanci in sam Churchill naravnost želeli, enostavno priključil umikajočim se nemškim kolonom ter ga celo še brez vsakršnega predhodnega jamstva čez drn in strn poslal preko meje v Vetrinje in — v smrt... —

Sapienti sat!

N. F.

JE AFRIKA ČRNI KONTINENT?

Afriko in njeno prebivalstvo smo Slovenci, čeprav površno, prvič spoznali v drugi polovici 19. stoletja iz poročil našega velikega slovenskega misionarja Ignacija Knobleharja, rojenega v Škocijanah na Dolenjskem.

V onj dobi so evropski imperialisti pričeli s tekmo, kateri od teh bo zasedel strateško najvažnejše točke in zemlje neizmernega rudnega bogastva, predvsem zlata in žlehtnih kamnov.

Na Berlinski konferenci leta 1885 so velesile tedanje Evrope odločale o zasedbi ter razdelitvi afriškega kontinenta. Pogodbe Berlinske konference so imele veljavo vse do razsula nemškega imperija leta 1918, ko so kolonije le-tega na jugovzhodu Afrike prešle pod oblast Anglije.

Med najbolj grabežljive in okrutne tujce na ozemlju južno od ekvatorja moramo šteti Portugalce in Angleže. Neusmiljeno so ropali naravno bogastvo po deželah današnje Angole, Rodezije, Kenie, Zambie in Južnoafriške Unije. Podobno se je dogajalo v bivšem belgijskem Kongu, današnjem Zaireju.

Domače črno prebivalstvo je bilo predmet izkoriščanja in zapostavljanja s strani belcev. Edina uteha domačinom je bil nesebičen misijonar. Prav zaradi tega so mu kolonialne oblasti delale težkoče in ga ovirale pri njegovem delu, češ, da neti upor in sovražno razpoloženje domačinov napram svojim gospodarjem.

Dobrih deset let po končani drugi svetovni vojni so se v Afriki pričela pojavljati razna osvobodilna gibanja. Ta gibanja so vodili domači intelektualci, ki so se šolali na univerzah Anglije, Francije, Portugalske in seveda Rusije. Nič novega torej, da so tile pokreti težili k politični — gospodarski

osvoboditvi Afrike izpod tujcev, in so v svojem prizadevanju za dosego zazenin ciljev čestokrat zašli v komunistične vode.

Sovjetska Zveza nikoli ne zamudi danih prilik za razširjenje svojega vpliva po svetu; zato je zgoraj omenjena gibanja vsestranske podprla in kmalu dosegla zadovoljive uspehe.

V povojnih letih se je Afrika močno atomizirala. To atomizacijo afriškega kontinenta na približno štirideset držav in državic je mogoče razumeti, ako vzamemo na znanje, da so jo evropejci razdelili med seboj ne da bi upoštevali etnično pripadnost njenih prebivalcev, zemljepisno regionalnost i. t. d. Ravnali so, kot pozneje veliki trije na Jalti, ko so odločali o bodoči ureditvi Evrope ne, da bi vprašali, če je tista ureditev ustrezala ali škodovala, če že ne žalila narodov na vzhodu in v centru Evrope.

Krivično začrtane meje, pa nasilje evropskih kolonizaterjev v Afriki je rodilo odpor njenih prebivalcev od Sredozemskega morja do rta Dobre Nade, pa od Atlantskega do Indijskega oceana. Ta proces se nadaljuje še danes povsod tam, kjer vladajo bele manjšine, kot n. pr. v Rodeziji in drugod.

Pred kratkim sta obiskala Afriko sovjetski predsednik Podgornij in kubanski Castro. Oba sta zagotavljala potrebno pomoč afričanom, da izginejo z oblasti vse bele vladajoče manjšine.

Med najbolj zanimivimi dogodki tega leta pa so politično-gospodarske spremembe, ki so nastale v Abesiniji, v kateri je vladal dolga leta, nieguš Haile Selasie. Ta ilustrirani despot 20. stoletja je v povojnih letih gospodarsko znatno dvignil svojo obširno deželo, ki šteje okoli 30 milijonov prebivalcev. V septembru 1974 so Haile Selasija strmoglavili s prestola njegovi oficirji. Na prvi pogled je njegov padeč septembra 1974 izgledal kot ena izmed številnih dvornih intrig. Pozneje pa se je izkazalo, da temu ni tako.

Od leta 1976 vlada v Abesiniji polkovnik Haile Marian Mengistu. Proti temu diktatorju so nastali v deželi upori poleg že znanih separatističnih gibanj Eritrejcev, ki zahtevajo samostojnost. Upore študentov v sami Adis Abebi je rdeči neguš v krvi zadušil in si na ta način pridobil zaupanje in pomoč iz Moskve, katera ga je pred kratkem sprejela z vsemi častmi.

Afriški kontinent izgublja v povojnih letih svojo pristno črno barvo; iz leta v leto postaja bolj rdeč!

V oktobru t. l. bo poteklo 60 let od prihoda boljševikov na oblast v Rusiji. Šele proti koncu druge svetovne vojne je rdeča armada prestopila meje svoje države na pohodu proti zahodu. Trideset let pozneje pa so sovjeti zasegli že skoro tri četrtine sveta. Pri tem osvajanju jim je pomagal zahod sam.

Ideolog boljševiške revolucije v Rusiji Lenin je učil, da mora biti le-ta dinamična — stalna in da je treba izvažati izven Rusije po vsem svetu. Prav takega mnenja je bil tudi Trocki, ustanovitelj rdeče armade, ko je po Lenini smrti leta 1924 hotel postati njegov naslednik, a ga je v tekmici za oblast prekosil Stalin. Ta pa je trdil, da mora najprej pravkar uspela revo-

lucija v Rusiji trdno stati na nogah, šele potem jo je mogoče ponesti na zahod. Čas in dogodki so potrdili pravilnost njegove politike.

Svetovni komunizem s sedežem v Sovjetski Zvezi je potreboval nekaj več kot pol stoletja za zgraditev do sedaj največjega imperija na svetu. Za mnogo manjše imperije so Rimljani, Španci in Angleži potrebovali cela stoletja.

Ni se motil Lenin, ko je prerokoval zahodu neumno smrt, češ, da si bodo zahodni kapitalisti kupili s svojim denarjem vrav, na kateri bodo potem obviseli.

Pred tako nevarnim sovražnikom, kot je svetovni komunizem, je vsako popuščanje smrtna nevarnost. Pa vse kaže, da se te nevarnosti na zahodu ne zavedajo, ker še vedno verjamejo v koeksistenco, to je sožitje s komunizmom, in ker to verjamejo, so že naprej psihološko poraženi. Zahod je verjel v dobronamernost komunizma, zato mu je delil s polnimi rokami na tisoče milijonov dolarjev med drugo svetovno vojno in po njej.

Upajmo, da se bodo naivni oblastniki na zahodu spametovali in nastopili proti svetovnemu komunizmu z vsemi razpoložljivimi sredstvi, dokler je še čas, da preprečijo Leninovo prerokovanje. To geslo terja od njih zapadna krščanska civilizacija, katero so dolžni braniti in jo ohraniti za sedanjost in lepšo bodočnost vsega človeštva.

DAROVALI SO:

<i>Za zavetišče od 16. 4. 1977 do</i>			
31. 5. 1977.:			
Mikelj Kristina st.	880	Širca Eduardo	1.880
Mikelj Jože	880	R. P. Skvarča Stanko	1.880
Loboda Marjan	2.880	Peternel Jože	880
Šuc Ruža	580	Golob Franc	380
Oblak Franc	880	Hronsky Cilka	380
Rus Srečko	2.760	Marinič Jože	9.880
Krečič Andrej	3.000	Msgr. Novak France	3.880
Marija M. de Gaeta	1.640	Amon Janez	10.000
Gričar Franc	760	Čisti dobiček pri kosilu v zavetišču na cvetno ne- deljo 3. 4. 1977	125.400
Rant Franc	880	Kveder dr. Jože	2.300
R. P. Škerbec Jože, cerkve- na nabirka pri sv. maši 1. 5. 1977	3.135	Hacin Pavla	500
N. N., Nemčija	2.000	Baraga Saša	1.100
		Dekleva Mary	1.100
		Bodnar Anton	500
		Žele Marija	1.000

<i>V dolarjih:</i>	
Petrič Lojze, USA	5
Tabor SPB Cleveland v imenu vseh Slovencev, ki so se udeležili našega družabnega večera 16. aprila 1977 v Holmes Ave — Cleveland	500

Opomba:

Dar objavljen v Taboru št. 3/77 pod N. N., Evropa dolarjev 200 je dar, ki ga je daroval prof. Beličič Vinko. Ta denar je prejel kot prvo nagrado od slov. kult. akcije v Buenos Airesu.

V spomin na pok. Dr. Srečko

Baraga:

Brata Šerko: Dani in inž. Franci	5.000
--	-------

V spomin na pok. Borut Žerjava:

Brata Šerko: Dani in inž. Franci	5.000
--	-------

V spomin na pok. Karel

Mauserja:

Benedičič Miha	2.000
Cuderman Marija	250

V spomin na pok. Ivan Bevka:

Gladek — družina	500
------------------------	-----

Ob obletnici smrti mame:

Buda Stane	2.000
------------------	-------

V spomin na pok. moža:

Bujas Mihaela	1.000
---------------------	-------

Ob svoji 60-letnici in v spomin na pok. mamo Marijo Kociper:

Dr. Kociper Stanko	10.000
--------------------------	--------

V spomin na pok. Marijo Mikolič:

Inž. Matičič — družina ...	1.000
----------------------------	-------

Inž. Ecker — družina ...	3.000
--------------------------	-------

Brezigar — družina ...	10.000
------------------------	--------

Križ Cirila	500
-------------------	-----

Križ Milan	500
------------------	-----

Dr. Komotar Anton (dol)	30
-------------------------	----

V dober namen:

N. N.	5.000
------------	-------

V spomin na pok. Miklavčičevega očeta — Tone Marolta:

Škerlj Stane	2.000
--------------------	-------

V spomin na pok. očeta Antona:

Zarnik Janez	3.000
--------------------	-------

Z zahvalo domobrancev v USA:

Rupnik Olga	10.000
-------------------	--------

Tiskovni sklad gl. Tabor:

Vester Franc	100
--------------------	-----

Bizjan Štefan	1.000
---------------------	-------

Miklavc Franc	50
---------------------	----

Drenšek Štefan	400
----------------------	-----

Gričar Franc	400
--------------------	-----

Oblak Franc	400
-------------------	-----

Faifar Ivan	150
-------------------	-----

Makovec Ivan	400
--------------------	-----

Bavec Alojz	200
-------------------	-----

Tekavec Ivan	100
--------------------	-----

Vahtar Alojz	400
--------------------	-----

Likozar Anton	150
---------------------	-----

Avguštin Franc	650
----------------------	-----

Škraba Ivan	100
-------------------	-----

Pavlovčič Ivan	400
----------------------	-----

Peršuh Ivan	150
-------------------	-----

Potočnik Matevž	400
-----------------------	-----

Repar Jože	1.000
------------------	-------

Amon Janez	400
------------------	-----

Amon Marjan	400
-------------------	-----

Amon Marjan v spomin ob

10 obletnici smrti očeta

Milana in 1 obletnici

smrti tete Johance Lobo-

<i>da</i>	<i>4.000</i>
-----------------	--------------

Pelan Ema	400
-----------------	-----

Bizjak Štefan	1.000
---------------------	-------

Hribar Marjan	600
---------------------	-----

Novak Pavle	400
-------------------	-----

Tiskovni sklad Zveze Tabor:

(v dolarjih)

Blatnik Viktor, USA	3
---------------------------	---

Trpin Peter	6
-------------------	---

Zupančič Polde	3
----------------------	---

Gregorich Lojze	5
-----------------------	---

Rev. Blatnik Francis	1
----------------------------	---

Primožič Ivanka	3	Jakoš Ivan	10
Škrjanc Frances	3	Kunaver Ivan	15
Medved Ani	3	Limoni Janko	10
Dular Milan	3	Mejač Franc	10
Kolarič Rudi	3	Mejač Miha	10
Zupančič Hinko	3	Bambič Ivan	5
Longar Albin	3	Galjč Lojze	5
Kristanc Jože	3	Kotar Janez	5
Pogačnik Branko	10	Kralj Vlado	5
Zupančič Polde	3	Levičar Janez	5
Zupančič Hinko	3	Prah Anton	5
Merc Rudi	3	Širok Emerik	5
Longar Albin	3	Strmšek Anton	1
Boh France	3	Grašič Silvester	17
Jeretina Frank	2	Zupančič Gustelj	6
Štefančičeva mama	1	Martinčič Ferdo	18
Leben Jože	1	Domobraska mama, Cleve-	
Cenkar Franc	2	land — USA	200
Cimerman Leo	5	R. P. Kristanc Leo	10
Berkopec Ivan	5	Kristanc Jože	5
<i>Invalidski sklad Zveze Tabor:</i>		Lobe Berta	5
(v dolarjih)		Medved Tone	5
Dr. Lukež Franc, USA	50	Jakše Janez	3
Bojc Karel	8	Tavčar Ignac	5
Dovjak Jože	3	N. N.	100
Vrhovnik Vinko	4	<i>Za spominske sv. maše za padle</i>	
Zupan Janez	10	<i>domobranci:</i>	
Hren France — družina	5	Grašič Silvester, Windsor	
Štepec Slavko	5	— Kanada	16
Kolman Ludvik, Milwaukee		<i>Invalidski sklad Tabor Argentina:</i>	
— USA	15	Inž. Ocvirk Maks	350

